

ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Вибірковий освітній компонент

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Спеціальність А5 **Професійна освіта**

Освітня програма **Професійна освіта**

Викладачі: д.пед.н., проф.. Кобилянський О.В., д.пед.н., проф. Дембіцька С.В.

Мова викладання: українська

Кредитів ЕКТС – 3

Лекцій – **16 год.**

Практичних – **16 год.**

Самостійна робота – **58 год.**

Вид контролю: **диференційований залік**

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні в здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти системних знань про теоретико-методологічні засади, принципи та механізми забезпечення якості вищої освіти в Україні та світі, формуванні умінь застосовувати процедури внутрішнього і зовнішнього забезпечення якості, брати участь у процесах акредитації освітніх програм, а також розвитку готовності до формування культури якості в академічному середовищі закладу вищої освіти.

Завдання дисципліни:

1) розкрити сутність, принципи та рівні системи забезпечення якості вищої освіти в Україні та світі;

2) ознайомити здобувачів зі стандартами і рекомендаціями щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG);

3) сформувані умінь розробляти та впроваджувати внутрішню систему забезпечення якості освіти закладу вищої освіти (кафедри, освітньої програми);

4) навчити застосовувати процедури моніторингу та самооцінювання якості освітніх програм;

5) сформувані навички підготовки до акредитації освітніх програм та участі в роботі експертних груп Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти;

6) розвинути здатність формувати культуру якості в академічному середовищі закладу вищої освіти.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач в результаті

вивчення дисципліни

ЗК5. Здатність діяти на основі системного наукового світогляду, професійної етики, загального культурного кругозору.

СК3. Здатність реалізовувати науково-педагогічну діяльність та управління освітнім процесом у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї на основі сучасних наукових підходів.

СК6. Здатність моделювати, реалізовувати й оцінювати освітній процес; готовність складати програми додаткової професійної освіти відповідно до запитів роботодавців.

СК7. Здатність до організації роботи дослідницької групи (команди) в галузі професійної освіти.

ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї в умовах професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Програмні результати навчання

РН6. Інтегрувати передові концептуальні та методологічні підходи з науково-дидактичних, виховних, адаптивних та інших основ професійної, фахової передвищої та вищої освіти, а також підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї.

РН8. Організовувати та здійснювати освітній процес у закладах професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти на сучасних наукових засадах та прогнозувати результати впливу власного дослідження на покращення його якості.

РН9. Володіти методами і методиками діагностики стану компетентності (навченості, вихованості, ціннісної позиції) учнів, студентів; методами й методиками моніторингу якості знань учнів, студентів для аналізу навчального процесу, його корекції та зміни.

РН10. Застосовувати індивідуальні й групові прийоми прийняття конструктивних управлінських рішень щодо організації та управління колективною творчою діяльністю в закладі освіти, враховуючи вітчизняний і зарубіжний досвід.

Тематика

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Теоретико-методологічні засади забезпечення якості вищої освіти

Тема 1. Якість вищої освіти: сутність, критерії, рівні забезпечення. Поняття «якість освіти», «якість освітньої діяльності», «якість результатів навчання». Рівні забезпечення якості: державний, інституційний, освітньої програми.

Тема 2. Європейські стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості (ESG). Стандарти і рекомендації забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG-2015). Європейський реєстр забезпечення якості (EQAR).

Тема 3. Система забезпечення якості вищої освіти в Україні: нормативно-правові засади. Закон України «Про вищу освіту», підзаконні акти. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти: статус, повноваження, структура.

Тема 4. Внутрішня система забезпечення якості освіти закладу вищої освіти. Компоненти внутрішньої системи: політика якості, процедури, моніторинг, залучення стейкхолдерів. Роль студентського самоврядування у забезпеченні якості.

Тема 5. Зовнішнє забезпечення якості: акредитація освітніх програм. Процедура акредитації освітньої програми, критерії оцінювання, робота експертних груп. Акредитація закладу вищої освіти в цілому.

Тема 6. Рейтингування у забезпеченні якості вищої освіти. Національні та міжнародні рейтинги закладів вищої освіти. Використання бенчмаркінгу для порівняльного аналізу якості освітніх програм.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Технології впровадження та вдосконалення системи забезпечення якості

Тема 7. Розробка та моніторинг освітніх програм відповідно до вимог якості. Проєктування освітньо-професійних (освітньо-наукових) програм, узгодження з ринком праці. Періодичний перегляд та оновлення освітніх програм.

Тема 8. Опитування та зворотний зв'язок стейкхолдерів у системі забезпечення якості. Опитування здобувачів, викладачів, роботодавців, випускників. Аналіз та використання результатів опитувань для вдосконалення освітнього процесу.

Тема 9. Академічна доброчесність як складова забезпечення якості вищої освіти. Запобігання та виявлення академічного плагіату. Політики академічної доброчесності закладу вищої освіти.

Тема 10. Управління якістю науково-педагогічного персоналу. Система підвищення кваліфікації, оцінювання діяльності викладачів, кадрова політика забезпечення якості.

Тема 11. Цифрові інструменти моніторингу та управління якістю освіти. Системи управління якістю на основі даних, автоматизація звітності та моніторингу показників.

Тема 12. Формування культури якості в закладі вищої освіти. Поняття культури якості, шляхи її формування. Залучення всіх учасників освітнього процесу до забезпечення й покращення якості.

Теми лекційних занять

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин
<i>Модуль 1</i>		
<i>Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади забезпечення якості вищої освіти</i>		
1	Тема 1. Якість вищої освіти: сутність, критерії, рівні забезпечення.	1
2	Тема 2. Європейські стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості (ESG).	1
3	Тема 3. Система забезпечення якості вищої освіти в Україні: нормативно-правові засади.	2
4	Тема 4. Внутрішня система забезпечення якості освіти закладу вищої освіти.	1
5	Тема 5. Зовнішнє забезпечення якості: акредитація освітніх програм.	2
6	Тема 6. Рейтингування у забезпеченні якості вищої освіти.	1
<i>Модуль 2</i>		
<i>Змістовий модуль 2. Технології впровадження та вдосконалення системи забезпечення якості</i>		
7	Тема 7. Розробка та моніторинг освітніх програм відповідно до вимог якості.	1
8	Тема 8. Опитування та зворотний зв'язок стейкхолдерів у системі забезпечення якості.	2
9	Тема 9. Академічна доброчесність як складова забезпечення якості вищої освіти.	1
10	Тема 10. Управління якістю науково-педагогічного персоналу.	1
11	Тема 11. Цифрові інструменти моніторингу та управління якістю освіти.	2
12	Тема 12. Формування культури якості в закладі вищої освіти.	1
	<i>Усього годин</i>	16

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-ть год. (денна ф.н.)
1	Аналіз відповідності освітньої програми (за фахом здобувача) стандартам ESG.	2
2	Розробка фрагмента положення про внутрішню систему забезпечення якості кафедри (факультету).	2
3	Підготовка фрагмента самоаналізу освітньої програми до акредитації.	2
4	Розробка анкети опитування здобувачів щодо якості освітнього процесу.	2
5	Аналіз критеріїв оцінювання освітніх програм Національного агентства на прикладі конкретної програми.	2
6	Проведення бенчмаркінгового аналізу освітньої програми з аналогічною програмою іншого ЗВО.	2
7	Розробка заходів щодо запобігання порушенням академічної доброчесності в межах навчальної дисципліни.	2
8	Розробка плану заходів з формування культури якості на кафедрі.	2
	<i>Усього годин</i>	16

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть год. (денна ф.н.)
1.	Самостійне опрацювання тем теоретичного матеріалу:	
1.1	Якість вищої освіти: сутність і критерії. Скласти глосарій ключових понять системи забезпечення якості.	2
1.2	Європейські стандарти ESG. Опрацювати структуру та ключові вимоги ESG-2015.	2
1.3	Система забезпечення якості в Україні. Проаналізувати повноваження Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.	2
1.4	Внутрішня система забезпечення якості. Ознайомитися з положенням про систему забезпечення якості одного із ЗВО.	2
1.5	Акредитація освітніх програм. Проаналізувати критерії оцінювання освітніх програм під час акредитації.	2
1.6	Рейтингування та бенчмаркінг. Порівняти позиції кількох українських ЗВО в одному з міжнародних рейтингів.	2
1.7	Розробка освітніх програм. Проаналізувати структуру освітньо-наукової програми за власною спеціальністю.	2
1.8	Опитування стейкхолдерів. Розробити фрагмент анкети для роботодавців щодо якості підготовки випускників.	2
1.9	Академічна доброчесність. Опрацювати положення про академічну доброчесність одного із ЗВО.	2
1.10	Управління якістю кадрового складу. Описати систему оцінювання діяльності викладачів у власному ЗВО.	2
1.11	Цифрові інструменти моніторингу якості. Проаналізувати можливості однієї платформи для збору й аналізу освітньої статистики.	2
1.12	Культура якості. Підготувати есе про шляхи формування культури якості на власній кафедрі.	2
2	Опрацювання лекційного матеріалу	8
3	Підготовка до практичних занять	14
4	Підготовка до модульного контролю (два колоквиуми)	6
5	Підготовка до складання диференційного заліку	6
	Усього годин	58

10. Індивідуальні завдання:

Індивідуальні завдання можуть видаватися викладачем у вигляді виконання індивідуальних науково-дослідних робіт (підготовка доповідей на щорічну науково-теоретичну конференцію викладачів, співробітників та аспірантів ВНТУ та інші науково-технічні конференції та семінари, підготовка наукових публікацій) за згодою здобувача.

Кожен аспірант виконує індивідуальне завдання за однією із тем:

1. Розробка проєкту положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти кафедри.
2. Підготовка фрагмента звіту самооцінювання освітньої програми до акредитації.
3. Розробка системи опитувань стейкхолдерів (здобувачів, викладачів, роботодавців) освітньої програми.
4. Аналіз відповідності освітньо-наукової програми вимогам стандарту вищої освіти та ESG.
5. Порівняльний аналіз (бенчмаркінг) освітньої програми з аналогічними програмами провідних ЗВО.
6. Розробка заходів з розвитку академічної доброчесності в межах кафедри (факультету).
7. Розробка системи показників моніторингу якості освітнього процесу з використанням цифрових інструментів.
8. Розробка програми підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедри в контексті забезпечення якості.
9. Розробка плану формування культури якості в академічному середовищі кафедри.

Методи навчання

Опанування курсу передбачає застосування репродуктивних, пояснювально-ілюстративних, проблемно-пошукових, аналітичних та творчих методів навчання.

Методи навчання:

- традиційні методи: словесні (лекція, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія), наочні (презентація, демонстрація, спостереження), практичні (ділова та рольова ігри, моделювання педагогічних ситуацій, вправи);
- інтерактивні методи («мозковий штурм», «мікрофон», кейсметод). Методи СРС: написання есе, робота з електронною бібліотекою, вправи, самостійна робота студентів з різними джерелами інформації (нормативні документи, підручники, науково-методичні статті)
- дистанційні методи навчання: метод індивідуалізованого навчання, навчання з освітніми ресурсами (освітня платформа Google Classroom), телекомунікаційні методи (Zoom-конференції, зустрічі у Google Meet, робота у месенджерах).

Методи контролю

Поточний контроль здійснюється у формі фронтального, індивідуального чи комбінованого контролю знань здобувачів під час лекційного заняття, тестування, колоквіуму. Під час підсумкового контролю враховуються результати здачі всіх видів навчальної роботи згідно із структурою кредитів. Підсумковий контроль знань здійснюється в кінці опанування освітнього компонента шляхом додавання загальної кількості балів, отриманих під час навчання, або шляхом проведення диф.заліку. Оцінювання рівня виконання індивідуальної роботи робиться на основі перевірки змісту роботи та її захисту.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів з окремих видів роботи та в цілому за модулями (в балах):

Вид роботи	Модуль 1	Модуль 2	Разом
1. Підготовка до практичних занять	15	15	30
2. Самостійна робота	10	10	20
3. Колоквіуми	15	15	30
4. Індивідуальні науково-дослідні завдання	10	10	20
Всього за модуль	50	50	100

Шкала оцінювання: ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90 – 100	A
82-89	B
75-81	C
64-74	D
60-63	E
35-59	FX з можливістю повторного складання
0-34	F з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів

Рівень компетентності	За шкалою ЕКТС	Критерії оцінювання
IV Високий (творчий)	A	Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин; виявлено глибокі знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, сформовано необхідні практичні навички вирішувати професійні завдання щодо сучасних педагогічних технологій у закладах вищої освіти; усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального.
III Достатній (конструктивний)	B	Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин; сформовано вміння викладати основні ідеї щодо сучасних педагогічних технологій у закладах вищої освіти. Необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального.
	C	Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин. Вміння викладати базові ідеї щодо сучасних педагогічних технологій у закладах вищої освіти, а також практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо; усі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками.
II Середній (репродуктивний)	D	Програмні результати досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, виявлено знання та розуміння основних положень щодо сучасних педагогічних технологій у закладах вищої освіти; необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
	E	Програмні результати досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання завдань не виконано або якість виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального.
I Низький	FX з можливістю повторного складання	Програмні результати не досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
	F обов'язкови м повторним вивченням дисципліни	Програмні результати не досягнуті. Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Критерії оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів за видами робіт

Рівень компетентності	За шкалою ЕКТС	Критерії оцінювання			
		Підготовка до практичних занять	Самостійна робота	Колоквіум (тести)	Індивідуальні науково-дослідні завдання
IV Високий (творчий)	A	13,5–15 б.: здобувач повністю розкрив суть питання, надав правильне теоретичне тлумачення, продемонстрував творчий підхід до аналізу педагогічної творчості й майстерності викладача	9–10 б.: здобувач повністю розкрив суть питання, надав правильне теоретичне тлумачення визначень та категорій	13,5-156: 90–100% правильних відповідей	9–10 б.: здобувач повністю розкрив суть питання, надав правильне теоретичне тлумачення визначень та категорій
III Достатній (конструктивний)	B	12,3–13,4 б.: здобувач розкрив суть питання, але у відповіді допущені деякі несуттєві помилки, відсутнє обґрунтування окремих положень	8,2–8,9 б.: розкрив суть питання, але у відповіді допущені деякі несуттєві помилки, відсутнє обґрунтування окремих положень	12,3-13,4 б.: 82–89% правильних відповідей	8,2–8,9 б.: розкрив суть питання, але у відповіді допущені деякі несуттєві помилки, відсутнє обґрунтування окремих положень
	C	11,3–12,2 б.: розкрив суть питання, але у відповіді допущені неправильні обґрунтування окремих положень	7,5–8,1 б.: розкрив суть питання, але у відповіді допущені неправильні обґрунтування окремих положень	11,3-12,2 б.: 75–81% правильних відповідей	7,5–8,1 б.: розкрив суть питання, але у відповіді допущені неправильні обґрунтування окремих положень
II Середній (репродуктивний)	D	9,6–11,1 б.: здобувач не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань	6,4–7,4 б.: не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань	9,6-11,2 б.: 64–74% правильних відповідей	6,4–7,4 б.: не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань
	E	8,6–9,5 б.: здобувач не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань, хоча і з деякими відхиленнями	5,5–6,3 б.: не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань, хоча і з деякими відхиленнями	9-9,5 б.: 60–63% правильних відповідей	5,5–6,3 б.: не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань, хоча і з деякими відхиленнями
I Низький	FX, F	0 б.: за повну відсутність відповіді	0 б.: за повну відсутність відповіді	0-8,9 б.: 0–59% правильних відповідей	0 б.: за повну відсутність відповіді

Академічні права та обов'язки учасників освітнього процесу

Здобувачі та викладачі ВНТУ повинні дотримуватися норм забезпечення честі, гідності, взаємної поваги і довіри, рівноправності та толерантності усіх учасників освітнього процесу шляхом дотримання принципів академічної доброчесності, викладених у «Положенні про академічну доброчесність у ВНТУ».

З метою запобігання та виявлення плагіату у навчальних роботах, розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування, дотримання вимог наукової етики та поваги до

інтелектуальних надбань та активізація самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування слід дотримуватись норм **«Положення про запобігання академічному плагіату та порядок його виявлення у навчальних, наукових, кваліфікаційних та науково-методичних роботах у ВНТУ»**.

З метою визнання результатів навчання здобутих під час неформальної та/або інформальної освіти (що здобувалася за освітніми програмами та не передбачала присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але могла завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій, а також освіти, яка здійснювалася у порядку самоосвіти), здобувачі можуть скористатися відповідними процедурами, наведеними у **«Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ВНТУ»**.

Здобувачі мають право оскаржити результати проміжних та підсумкових контрольних заходів, але на лише на підставі аргументованих пояснень, відповідно до **«Порядку організації та проведення заліків, диференційованих заліків, екзаменів у ВНТУ»**, а також безпосередньо звернувшись до освітнього омбудсмена, згідно **«Положення про освітнього омбудсмена з прав студентів ВНТУ»**.

З метою вирішення конфліктних ситуацій, що можуть виникнути у здобувачів із іншими учасниками освітнього процесу та/або недопущення виникнення конфліктних ситуацій потрібно бути обізнаним у нормах **«Кодексу етики ВНТУ»**.

Здобувачі ВНТУ мають керуватися принципом «нульової толерантності» до будь-яких проявів корупції і повинні вживати всіх передбачених законодавством заходів щодо запобігання, виявлення та протидії корупції і пов'язаним з нею діям (практикам), відповідно до **«Антикорупційної програми ВНТУ»**.

Наведені документи оприлюднені на сайті ВНТУ: <https://vntu.edu.ua/uk/public-info/zag.html>.

Рекомендована література

Основна

1. Система забезпечення якості освіти в Україні: розвиток на засадах європейських стандартів та рекомендацій : посібник / В. Кухарський, О. Осередчук, М. Мазуркевич та ін. ; за ред. В. Кухарського, О. Осередчук. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – 248 с.

2. Закон України «Про освіту» від 19.01.2019 р. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 25.02.2019 р.).

3. Бодненко Д. М., Жильцов О. Б., Лещинський О. Л., Мазур Н. П. Моніторинг навчальної діяльності: навчальний посібник. К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. – 276 с.

4. Державні стандарти [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/ua/often-requested/state-standards/>

5. Концепція забезпечення якості вищої освіти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dovira.eu/images/QA_concept_Final.pdf

6. Мороз С. А. Забезпечення якості вищої освіти: механізми управління та практика їх використання: монографія. Харків:НУЦЗУ, Львів: Видавництво ПП «Новий Світ-2000», 2022. – 438 с.

7. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>

8. Бутенко А. П. Стан відповідності законодавства України про якість вищої освіти Стандартам та рекомендаціям, закріпленим в ESG 2015. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 12. С. 18-21. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-12/1>

9. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://osvita.kpi.ua/files/downloads/Standart_EPVO.pdf

Допоміжна

1. Dembitska S., Kuzmenko O. Innovative trends in higher education in the context of sustainable development (on the example of physics and technics disciplines)/ Collective monograph. Science and education for sustainable development. Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering and Applied Arts University of Technology, Katowice. Monograph 50. Publishing House of University of Technology, Katowice. – 2022. – С.203–209.

2. Dembitska S., Kuzmenko O., Miastkovska M. Improvement of the Organization of Scientific and Research Work of Students of Technical Specialties in the Conditions of Innovative Development of Higher Education. Collective monograph. Modern Technologies for Solving Actual Society's Problems. Publishing House of University of Technology, Katowice. – 2022. –С.16–23

3. Dembitska, S., Kuzmenko, O., Savchenko, I., Demianenko, V., Hanna, S. (2024). Digitization of the Educational and Scientific Space Based on STEAM Education. In: Auer, M.E., Cukierman, U.R., Vendrell Vidal, E., Tovar Caro, E. (eds) Towards a Hybrid, Flexible and Socially Engaged Higher Education. ICL 2023. Lecture Notes in Networks and Systems, vol 901. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-53022-7_34

4. Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG) (Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG)). К.: ТОВ «ЦС», 2015. 32 с.

5. Дебич М. А. Теоретичні засади інтернаціоналізації вищої освіти: міжнародний досвід: монографія. Ніжин: ПП Лисенко, 2019. 408 с.

6. Дембіцька С.В., Кобилянський О.В. Вдосконалення вищої технічної освіти в умовах сталого розвитку суспільства. Варіативні моделі й технології трансформації професійного розвитку фахівців в умовах відкритої освіти: зб. матер. Всеукр. наук.- практ. інтернет-конф., 23 червня 2022 р. [ред. кол.:

Пуховська Л.П., Просіна О.В. та ін.]. – К. : ДЗВО «Ун-т менеджменту освіти», 2022. С.199-203

7. Дембіцька С.В., Кузьменко О.С. Забезпечення якості навчання фізико-технічних дисциплін через інформаційно аналітичний супровід в контексті адаптивного підходу. Адаптивні процеси в освіті: збірник матеріалів (тез доповідей) 1-го Міжнародного наукового форуму. Київ-Харків. – 2022. – Вип. 1 (4). – С.150–151.

8. Дембіцька С.В., Мясковська М.О. Вдосконалення професійної підготовки здобувачів вищої освіти шляхом впровадження мобільних інформаційно-комунікативних технологій. Наукові записки Малої академії наук України. – 2021. – № 2-3 (21-22). – С. 41–49.

9. Забезпечення якості у системі професійної освіти і навчання [Електронний ресурс] ; пер. з англ. – варіант від 19.09.13. – Режим доступу: http://www.ipq.org.ua/upload/files/files/03_Novyny/2015.03.18_Twinning_final_conference/Quality%20assurance-%20UKR%20.pdf

10. Освіта нацменшин. Укрінформ: веб-сайт. URL. <https://www.ukrinform.ua/rubric-sodety/2483877-osvita-nacmensin-agland-nagadavso-znanna-derzavnoi-evropi-obovazok.html>

11. Статут Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти : затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 15.04.2015 № 244. URL: <http://surl.li/jpfbr> (дата звернення: 02.09.2023).